

Max WALLER: Holdfény
(16. századi történet)

„Ez az a sötét erdő, ahol a tölgyfa soha nem látott termést hoz...”

Banville

Leuven derék polgárai alszanak. Havazik. A papok és a diákok nem merészkednek ki ma éjszaka, a nagyhasú polgárok mélyen, békésen alszanak. A koldusok, az ingyenélők, a rongyosak, a tetvesek, a rühesek, a haramiák és a kuruzslók elégedett, nehéz álomba zuhantak hajlékaikban, a kóbor kutyák is behúzódtak valahova.

A városháza csúcsos tornyai a szürke égbe szöknek, a hold udvarának sápadt fénye a tetőket éri, a hó itt-ott ezüstösen felszikrázik.

Komor, jeges, súlyos, hatalmas csend borul a városra.

Az óra ütései súlyosan kondulnak, mintha temetésre harangoznának, és panaszosan belevesznek a havas éjszakába.

Egy férfi tűnik fel az egyik utcasarkon, gyorsan lépked, leszegett fejjel, előre dől, mintha a szél taszigálná. Nagy köpönyeg burkolja, kalapjának széles karimája eltakarja az arcát, hosszú kardja fémesen koppan, ahogy a lábához verődik. Egyenesen halad előre, mintha nem érezné az éjjeli hideget, néha azonban megborzong. Megy, mereven maga elé néz, lába alatt ropog a hó, ahogy lépked, érthetetlen szavakat mormol. Megy, csak megy, mint egy szellem: maga mögött hagyja az utcákat, fasorokat, sáros sikátorokat. Megy, míg a város utolsó háza is elmosódik a nagy fehérségben, megy, míg megváltozik a táj, megy, csak megy, míg a csupasz vidék kitárul. A nyárfák úgy recsegnek, mint a csontvázak. Ő csak megy. A cserjék kínnal tárják szét fagyott ágaikat, de ő csak megy. Távolabb, a kopár tölgyes közelében varjak kárognak.

A hollók, ezek a hullazabáló halálmadarak kárognak ott, a férfi pedig – mintha égi zenét hallana - megtorpan, a fekete madarak felé nyújtja karját, nyugtalanul vizsgálgatja a csupasz tölgyeket, melyek elmosódnak az éjben. Látni akar a síri sötétségben. Igen, ott van! A hollók megriadnak, és amint a közelükbe ér, rémisztő károgással rebbennek fel.

Egy akasztott ember himbálódzik a tölgyfa alsó ágán, mint egy nehéz inga. Egy tolvaj, Golbos az, a zsebmetsző, akit tegnap kötöttek fel.

A férfi előhúzza kardját, elvágja a feszülő kötelet, a test mereven, súlyosan zuhan le, belesüpped a hóba. A férfi összefonott karral szemléli egy ideig a lábánál heverő holttestet, majd lehajol, a hóna alá nyúl és talpra állítja.

Vállára veszi a halottat és elindul.

Az akasztott ember feje az arcához ér, a háta a hátára simul, a lába a lábát veri, a két test egyé válik, összeolvad, összefonódik, és senki meg nem mondaná, hogy a férfi vonszolja a halottat, vagy a halott támadt fel és ő viszi a férfit.

Beér a városba, a girbegurba, sötét sikátorok elnyelik. Világosodik, lassan kirajzolódnak a házak ormai, eláll a hóesés, a holdfény a óra rajzolja az éj csendjében haladó, komor alak hatalmas árnyékát.

A Récollets kereszteződésnél a férfi megáll egy pillanatra. Megérkezett. Egy sikátor végén, ahol egy lámpás serceg és füstölög, kinyit egy ajtót és belép egy alacsony kis házba...

Csendesen lépked, és úgy tartja most a hullát két karjában, mint egy szeretett kisgyermeket.

- Te vagy az, André? - kérdezi fentről egy női hang.

- Igen, kedvesem - feleli a férfi, és a hangja egy pillanatra megremeg.

Majd egy kis helyiségbe lép.

A szoba közepén egy nagy, öreg tölgyfa asztal áll, tele koszos kéziratokkal és hirtelenjében felvázolt, különös rajzokkal, amelyek a maguk kendőzetlen valóságában élénk tárják, mi alkotja az emberi csontvázat: sípcsontok, combcsontok, sötéten vigyorgó koponyák.

Andreas Vesalius az asztalra fektette a merev testet, a szoba sarkába hajította kalapját és köpönyegét, majd miután bereteszelte az ajtót, odalépett a hullához, és reggelig boncolt.

Sebán Soma fordítása